

Jak państwa UE-15 korzystają na realizacji polityki spójności w krajach Grupy Wyszehradzkiej?

Ewaluacja ex post i prognoza korzyści uzyskiwanych przez państwa UE-15 w wyniku realizacji polityki spójności w krajach Grupy Wyszehradzkiej

Synteza

Zmiany społeczno-gospodarcze w Czechach, na Węgrzech, w Polsce i na Słowacji można w dużym stopniu przypisać efektom wdrażania interwencji publicznej finansowanej w ramach polityki spójności. Symulacje modelu makroekonomicznego wskazują, że impuls rozwojowy towarzyszący wydatkowaniu funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności **odpowiada za około 25-30% realnej konwergencji PKB krajów Grupy Wyszehradzkiej** do przeciętnego poziomu wskaźnika w Unii Europejskiej. Badania ewaluacyjne potwierdzają także wymierne efekty polityki spójności związane m.in. ze wzrostem innowacyjności, pozytywnymi zmianami na rynku pracy, poprawą dostępności transportowej, ochroną środowiska oraz zwiększeniem efektywności i bezpieczeństwa energetycznego.

Niespotykana do tej pory skala prorozwojowych inwestycji w państwach Grupy Wyszehradzkiej, choć uzupełniana krajowymi środkami publicznymi i prywatnymi, nie byłaby możliwa bez wsparcia funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, które opierają się głównie na wpłatach krajów UE-15. Jak pokazały wyniki szczegółowych analiz opisanych w raporcie, wydatki te są rekompensowane szeregiem korzyści, dzięki którym politykę spójności w obecnej formie można uznać za korzystną zarówno dla odbiorców wsparcia, jak i dla krajów współfinansujących interwencję. Korzyści krajów UE-15 można przypisać do dwóch zbiorczych grup: korzyści ekonomicznych oraz innych pozytywnych efektów zewnętrznych.

Korzyści ekonomiczne dzielimy na trzy podkategorie:

- **pośrednie korzyści eksportowe (76,9 miliarda euro)**, tj. eksport wywołany wzrostem zagregowanego popytu w krajach GW w wyniku wydatkowania środków polityki spójności, z wyłączeniem bezpośredniego zaangażowania w realizację projektów firm z krajów UE-15 lub będących własnością kapitału z krajów UE-15;
- **bezpośrednie korzyści eksportowe (11,7 miliarda euro)**, tj. korzyści wynikające z bezpośredniego zaangażowania firm z krajów UE-15 jako wykonawców/dostawców w projektach dofinansowanych ze środków UE;
- **bezpośrednie korzyści kapitałowe (8,0 miliardów euro)**, tj. korzyści wynikające ze zleceń otrzymanych przez lokalne firmy z dominacją kapitału z krajów UE-15.

Połączenie pośrednich korzyści eksportowych, bezpośrednich korzyści eksportowych oraz bezpośrednich korzyści kapitałowych pozwala szacować łączne korzyści ekonomiczne krajów UE-15 z realizacji polityki spójności w Grupie Wyszehradzkiej w latach 2007-2015 na **około 97 mld euro**. W tym okresie państwa UE-15 przekazały na realizację tej polityki w ujęciu brutto około 120 mld euro (110 mld euro netto w przypadku płatników netto), a więc korzyści stanowią około **80% poniesionych nakładów** (82% w przypadku płatników netto).

Uzupełnieniem korzyści ekonomicznych krajów UE-15 są także różnorodne pozytywne efekty zewnętrzne wynikające z rezultatów polityki spójności w krajach GW takich jak rozbudowa infrastruktury transportowej, wsparcie sektora przedsiębiorstw, ochrona środowiska oraz wsparcie lokalnych uczelni i jednostek

naukowych. Wszystkie te formy interwencji przynoszą korzyści nie tylko bezpośrednim odbiorcom w krajach GW, ale również mieszkańcom i instytucjom z państw UE-15.